

Sygn. akt I C 1662/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anita Wolska

Protokolant: Justyna Małachowicz

po rozpoznaniu w dniu 09 marca 2018 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.**

przeciwko **P. K.**

o zapłatę

I. oddała powództwo.

II. zasądza od powoda (...) **Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.** na rzecz pozwanego **P. K.** kwotę 772 zł (siedemset siedemdziesiąt dwa złote) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu przez adwokata M. P..

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 1662/15

UZASADNIENIE

Powód (...) **Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.** wniósł w dniu 24 czerwca 2015r. do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie o wydanie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i orzeczenie, aby strona pozwana - **P. K.** zapłacił na rzecz strony powodowej - (...) **Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny z siedzibą w K.** kwotę 2.884,15 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto domagał się zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów prowizji od przelewu pobranej od uiszczenia przez stronę powodową opłaty sądowej od pozwu.

Uzasadniając zgłoszone roszczenie powód wskazał, że w dniu 23 lutego 2011r. strona pozwana **P. K.** oraz (...) **Bank (...) S.A.** z siedzibą we **W.** zawarli umowę bankową o numerze (...), na podstawie, której strona pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną, jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach precyzyjnie określonych w umowie. Strona pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania, wobec czego niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z kwotą odsetek umownych w dniu 16 sierpnia 2012r. Następnie w dniu 19 kwietnia 2014r. przedmiotowa wierzytelność została wskutek umowy przelewu zbyta przez (...) **Bank (...) S.A.** z siedzibą we **W.** na rzecz (...) **Finanse I (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K.** Doszło więc do scedowania na jego rzecz całości praw i obowiązków wynikających z umowy bankowej

nr (...), zawartej przez stronę pozwaną z pierwotnym wierzycielem. Powód wskazał, iż w piśmie z dnia 11 lutego 2015r. wezwał stronę pozwaną do zapłaty dochodzonej kwoty, jednak do chwili wniesienia pozwu zadłużenie nie zostało uregulowane. Na dochodzoną zaś kwotę składa się kwota: 2.029,47 zł tytułem należności głównej, kwota 771,11 zł tytułem odsetek karnych naliczonych przez pierwotnego wierzyciela oraz kwota 83,57 zł tytułem odsetek ustawowych naliczonych przez powoda od dnia 20 grudnia 2014r. do dnia 23 czerwca 2015r. Jako data wymagalności roszczenia została wskazana data 16 sierpnia 2012r.(k.2-4v).

Postanowieniem z dnia 03 lipca 2015r. (k.5) Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził, iż brak jest podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał niniejszą sprawę do rozpoznania tut. Sądu.

W dniu 22 czerwca 2017r. pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości, a ponadto o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż w jego ocenie, mając na uwadze treść postanowienia Sądu Rejonowego Lublin-Zachód VI Wydział Cywilny z dnia 3 lipca 2015r., przytoczone przez stronę powodową okoliczności budzą wątpliwości. Poza tym, w ocenie pozwanego, dług oraz roszczenie uległo przedawnieniu. Jednocześnie, z ostrożności procesowej strona pozwana wniosła o umożliwienie zmodyfikowania odpowiedzi na pozew – w przypadku, jeśli Sąd wyznaczy pozwanemu pełnomocnika z urzędu(k.80–82v).

Postanowieniem z dnia 14 lipca 2017r. (k.92) Sąd zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w całości i ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu.

W piśmie z dnia 16 sierpnia 2017r. (k.103-104) pełnomocnik pozwanego wskazał, iż w pełni popiera stanowisko wyrażone dotychczas przez pozwanego w odpowiedzi na pozew z dnia 22 czerwca 2017r. tj. oddalenia wywiedzionego przeciwko niemu powództwa w całości, a nadto zasądzenie na jego rzecz od powódki zwrotu wszelkich kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego pozwanego przez adwokata ustanowionego dla niego z urzędu, obliczonych według norm prawem przepisanych. Uzupełniając argumentację przywołaną w odpowiedzi na pozew przez samego pozwanego, pełnomocnik wskazał, że popiera zgłoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia, bowiem jak wynika z utrwalonej już wykładni przepisu art. 118 k.c., termin przedawnienia kredytu bankowego jest zawsze traktowany jako związany z prowadzeniem działalności gospodarczej i wynosi, wobec tego trzy lata, przy czym jest liczony odrębnie dla każdej z rat danego kredytu. Skoro zaś w przedmiotowej sprawie kredyt zaciągnięty przez pozwanego został rozłożony na 30 rat, a ostatnia z nich miała zostać spłacona w dniu 23 sierpnia 2013r., to przedawnienie wskazanego roszczenia nastąpiło w dniu 23 sierpnia 2016r. Z ostrożności procesowej pełnomocnik podniósł natomiast, iż w razie przyjęcia, iż wniesienie powództwa rozpoznawanego w tej sprawie przerwało bieg przedawnienia, to i tak trzyletniemu przedawnieniu uległy raty, które pozwany winien spłacić do daty wniesienia pozwu. Ponadto podniesiono, iż pozwany kwestionuje legitymację czynną powoda do występowania z przedmiotowym powództwem, bowiem należy wskazać, iż kredytodawcą w spornej umowie kredytu, której miał nie spłacić pozwany, był (...) Bank S.A. we W.. Tymczasem powodowy Fundusz powołuje się w tym zakresie na umowę przelewu wierzytelności, jaką zawarł z (...) Bank S.A. we W.. Wskazano, że nie jest wiadome, komu przysługuje owa wierzytelność, bowiem wprawdzie z uzasadnienia pozwu można wywieść wnioski, iż (...) Bank S.A. stał się następcą prawnym pierwotnego kredytodawcy, to jednak strona powodowa nie przedstawiła na tę okoliczność miarodajnej dokumentacji, w tym odpisu z KRS-u i stosownego orzeczenia sądowego, ani tym bardziej nie dowodzi, na jakiej podstawie utrzymuje, iż akurat wierzytelność przysługująca L. Bankowi przeciwko pozwanemu została następnie przekazana bankowi (...). Ponadto wskazano, iż nie zostało to wykazane, a nawet jeśli ów dług został nabyty przez (...) Agricole, to w dalszej kolejności przejął go powodowy Fundusz, gdyż w dostępnej umowie przelewu wierzytelności jest mowa o ogólnie opisywanych wierzytelnościach, brak jest natomiast listy konkretnych długów, jakie miałyby zakupić Fundusz - w szczególności zaś z wymienieniem spornej wierzytelności, przysługującej przeciwko P. K. i opiekującej akurat na kwotę objętą żądaniem pozwu. Trudno więc ustalić, na jakiej w istocie podstawie prawnej i faktycznej powód opiera swoje roszczenie, skoro de facto nie potrafi nawet wykazać nabycia spornego długu oraz jego rozmiaru. Podniesiono też, że powód w ogóle nie udowadnia, iż pozwany nie spłacił spornej kwoty i nie wskazuje, ile rat kredytu zostało uregulowanych. Podniósł też, że powód w żaden sposób nie udowodnił, iż osoba, która podpisała w imieniu banku umowę kredytu gotówkowego była właściwie umocowana do zawarcia takiej umowy stanowiącej podstawę roszczenia powoda. Do takiej umowy powinno być obowiązkowo dołączone stosowne pełnomocnictwo oraz

potwierdzony wydruk z KRS, co nie zostało uczynione, a powinno zostać bezspornie wykazane tym bardziej, iż w imieniu L. Banku występować miała osoba o danych personalnych K. P., będąca przedstawicielem spółki z o.o. (...) z siedzibą w W., a przy tej konfiguracji podmiotowa strona powodowa powinna bezwzględnie udowodnić, iż osoba ta była umocowana do zawarcia spornej umowy kredytu w imieniu spółki (...), a następnie że spółka ta mogła działać w tym zakresie z umocowania (...) Banku S.A.

W odpowiedzi na stanowisko pełnomocnika pozwanego w piśmie z dnia 30 października 2017r. (k.111-112) strona powodowa wskazała, iż zarzut przedawnienia jest całkowicie bezzasadny i wyjaśniła, iż o wymagalności przedmiotowego roszczenia można mówić dopiero z chwilą upływu terminu płatności ostatniej raty kredytu, która to data przypada na dzień 23 sierpnia 2013r. (vide § 3 ust.1 umowy bankowej nr (...) z dnia 23 lutego 2011r.) Jednocześnie wskazano, iż takie stanowisko ma swoje uzasadnienie w linii orzeczniczej, wedle której wymagalność świadczenia w rozumieniu art. 120 k.c. można liczyć od daty ostatecznej spłaty zadłużenia, ponieważ świadczenia z umowy kredytu należy traktować jako świadczenie jednorazowe, choć płatne w ratach, a to z tej przyczyny, że roszczenia z umowy kredytu nie można traktować jako roszczenia o zapłatę świadczenia okresowego. Okoliczność, że umowa stron przewiduje obowiązek zwrotu przekazanego kapitału w określonych odstępach czasu nie przemawia za potraktowaniem świadczenia kredytowego jako świadczenia okresowego. Zapłata ceny przy sprzedaży na raty jest świadczeniem jednorazowym nie ze względu na typ umowy, ale dlatego, że świadczenie wyczerpuje się po zapłacie konkretnej kwoty, stanowiącej cenę i podobnie jest ze świadczeniem kredytobiorcy przy umowie bankowej. W związku z tym skoro płatność ostatniej raty przypada na dzień 23 sierpnia 2013r. i dopiero z tą datą rozpoczyna swój bieg termin przedawnienia, to w dacie wniesienia pozwu t.j. 24 czerwca 2017r. przedmiotowe roszczenie nie było przedawnione. Nadto do niniejszego pisma dołączono dalsze dowody z dokumentów.

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2017r. (k.134-135) pełnomocnik pozwanego w ustosunkowaniu się do niniejszego pisma oświadczył, iż dowody, które zostały dołączone do niniejszego pisma należy uznać za spóźnione, albowiem po stronie powodowej mamy profesjonalistę, który zawodowo zajmuje się dochodzeniem tego rodzaju roszczeń i trudno przyjmując, iż ich złożenie spowodowane jest zmianą stanowiska strony pozwanej, albowiem jest ono niezmiennie. Z ostrożności, o ile sąd uzna, iż dowody nie są spóźnione, to jednak nie wyjaśniają wszystkich wątpliwości, które zostały podniesione. Wnosi o przyznanie wynagrodzenia pełnomocnikowi z urzędu i oświadcza, iż wynagrodzenie to nie zostało w żadnej części zapłacone.

W kolejnym piśmie z dnia 14 lutego 2018r. (k.139-140) pełnomocnik powoda odniósł się do pozostałych zarzutów strony pozwanej t.j. w zakresie legitymacji czynnej i zindywidualizowania przejętej wierzytelności należnej wobec pozwanego. Powołał się na wydruk z Monitora Sądowego i Gospodarczego nr (...) oraz Załącznik nr 6 do umowy cesji z dnia 19 grudnia 2014r., stanowiący wykaz zakupionych wierzytelności. W zakresie kolejnego zarzutu wskazano, iż (...) Sp. z o.o. była umocowana do zawierania umów w imieniu (...) Bank S.A. na podstawie umowy agencyjnej, a osoba o danych personalnych – K. P., była osobą czynną w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi klienta publiczności, która zgodnie z art. 97 k.c. należy poczytywać za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa. Ponadto o tym, że umowa była zawarta skutecznie świadczy potwierdzenie jej zawarcia przez wierzyciela pierwotnego. Nadto podniesiono, iż zgodnie z § 2 pkt 2 umowy przelewu wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014r. "Bank oświadcza, że przenosi na Fundusz Wierzytelności, wymienione w Załączniku nr 5 do umowy, za cenę i na warunkach określonych w umowie, a Fundusz oświadcza, że wierzytelności te nabywa za cenę i na warunkach określonych w umowie". Wymienienie więc dochodzonej w niniejszym postępowaniu wierzytelności w Załączniku nr 5 w sposób bezpośredni wskazuje, że umowa ta została zawarta skutecznie.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 lutego 2011r. pozwany P. K. (Kredytobiorca) podpisał z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą we W. umowę kredytu na zakup towarów/ usług Nr (...) (opisanych w § 1 ust.1 umowy) za kwotę 1.598 zł, nabytych w punkcie

sprzedaży (...) przy ul. (...) w S.. Niniejsza umowa została zawarta na mocy umowy agencyjnej zawartej w dniu 30 grudnia 2004r. - za pośrednictwem (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W., który to podmiot reprezentowała K. P..

Na mocy której udzielono mu kredytu w kwocie 2.029,47 zł na okres od dnia zawarcia umowy t.j. 23 lutego 2011r. do dnia 23 sierpnia 2013r. na sfinansowanie zakupu tego towaru, na pokrycie opłaty za ochronę ubezpieczeniową w kwocie 431,47 zł. Zaś pozwany zobowiązał się do terminowej spłaty udzielonego kredytu wraz z odsetkami w 30 ratach miesięcznych, płatnych do dnia 23 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od dnia 23 marca 2011r. Spłaty rat kredytu miały być dokonywane przez kredytobiorcę na rachunek, który bank otworzył na potrzeby obsługi niniejszego kredytu. Kwota ta za okres kredytowania wynosiła 67,65 zł miesięcznie. Całkowity koszt kredytu wynosił 431,50 zł.

Jednocześnie w § 3 ust. 5 umowy wskazano, że za okres opóźnienia w spłacie raty lub jej części bank nalicza odsetki od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne). Stopa odsetek karnych ma charakter zmienny i jest równa czterokrotności aktualnej na dany dzień wysokości stopy lombardowego NBP. Zgodnie natomiast z § 3 ust. 12 umowy w razie opóźnienia kredytobiorcy w zapłacie dwóch pełnych rat bank ma prawo wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 –dniowego terminu wypowiedzenia po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy listem zwykłym do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Natomiast z treści § 5 ust. 1 umowy wynika, iż kredytobiorca zobowiązuje się niezwłocznie zawiadomić bank o wszelkich zmianach: nazwiska, adresów, źródeł dochodów, pokryć wszelkie uzasadnione koszty związane z dochodzeniem spłaty zobowiązań wynikających z umowy kredytu oraz realizacji zabezpieczenia. Jak stanowił § 5 ust.3 tej umowy opłaty i prowizje związane z obsługą kredytów oraz informacje o innych kosztach ponoszonych przez Kredytobiorcę w związku z niewykonaniem przez niego zobowiązań, wynikających z umowy kredytu wskazane są w „Tabeli opłat i prowizji dla czynności związanych z obsługą kredytów na zakup towarów i usług oraz pożyczek gotówkowych udzielanych przez LUKAS bank S.A.” (Tabeli) stanowiącej załącznik nr 1 będący integralną częścią niniejszej umowy kredytu. Kredytobiorca zgodnie z § 5 ust.11 tej umowy oświadczył, iż zapoznał z treścią Regulaminu promocji oraz akceptuje warunki promocji.

W dniu 19 grudnia 2014r. między powodowym Funduszem a (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. zawarta została umowa przelewu wierzytelności, na podstawie której bank oświadczył, że przysługują mu pozbawione wad prawnych, niesporne i wymagalne wierzytelności pieniężne, szczegółowo określone w Załączniku nr 5 do Umowy (sporządzonym w postaci plików zapisanych na płycie CD oraz w postaci (...) w formie papierowej), który stanowi integralną część Umowy. Pliki zapisane na płycie CD sporządzone zostaną według stanu na dzień 5 listopada 2014r. oraz dzień zawarcia Umowy. Lista papierowa zostanie sporządzona według stanu na dzień zawarcia Umowy. Przekazanie plików zapisanych na płycie CD oraz Wykazu Wierzytelności w formie papierowej nastąpi zgodnie z § 6 ust. 5 Umowy. Natomiast wierzytelności wynikają z tytułu czynności bankowych dokonywanych z osobami fizycznymi, a dłużnik nie dotrzymał warunków udzielenia kredytu/poręczenia, określonych w umowie (§ 2 ust.1 a i b Umowy). Zgodnie z ust.2 i 3 bank oświadczył, że przenosi na rzecz Funduszu Wierzytelności, wymienione w Załączniku nr 5 do Umowy, za cenę i na warunkach określonych w Umowie, a Fundusz oświadczył, że Wierzytelności te nabywa za cenę i na warunkach określonych w Umowie. Wraz z Wierzytelnościami określonymi w ust.1 i 2 na Fundusz przechodzą wszelkie związane z nimi prawa, w tym zwłaszcza roszczenia o dalsze należne odsetki. Natomiast zgodnie z ust. 5 tej Umowy Załącznik Nr 6 do Umowy t.j. Wykaz Wierzytelności, podpisany zostanie ze strony Banku przez ustanowionego w tym celu pełnomocnika. Udzielenie pełnomocnictwo stanowi załącznik Nr 1 do Umowy. Zgodnie z § 5 ust.1 Umowy Wierzytelności przechodzą na Fundusz z dniem zapłaty drugiej raty Ceny ((...)) pod warunkiem jej uiszczenia przez Fundusz zgodnie z § 4 ust. 3b Umowy. W terminie 7 dni od dnia zapłaty Ceny, o której mowa w § 4 ust.1 Umowy, Bank wyda Funduszowi oświadczenie, w którym potwierdzi zapłatę Ceny oraz przejście Wierzytelności na Fundusz. Jako Załącznik Nr 6 do tej Umowy został wskazany Wykaz Wierzytelności.

Powód dokonał zapłaty na rzecz pierwotnego wierzyciela całości ceny z tytułu zawartej w dniu 19 grudnia 2014r. umowy przelewu wierzytelności.

Dowód:

- kopia umowy kredytu z 23.02.2011r. k.15-17,

- umowa przelewu wierzytelności z 19.12.2014r. wraz z wyciągiem z Załącznika Nr 6 k.18-24,

- wydruk z (...) 202/2011k.25,

- oświadczenie k.113,

- akt notarialny z dnia 11.03.2016r. k.114-122

- zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności k.26v,

W dniu 11 lutego 2015r. powód skierował do pozwanego wezwanie zapłaty kwoty 3.108,68 zł (w tym kwoty 2.029,47 zł tytułem kapitału, kwoty 795,96 zł tytułem odsetek oraz kwoty 283,25 zł tytułem kosztów) w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania.

Pozwany przebywa w Zakładzie Karnym od dnia 15 kwietnia 2013r. Nie posiada żadnych środków pieniężnych na koncie depozytowym.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z 11.02.2015r. k.26,

- zaświadczenie k.88.

Sąd zważył, co następuje:

Wytoczone powództwo w całości podlegało oddaleniu.

Odnosząc się do powyższych twierdzeń obu stron w myśl obowiązujących przepisów jak i ustalonego stanu faktycznego, stwierdzić należy, iż roszczenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, nie wykazał on bowiem jego istnienia w sposób nie pozostawiający wątpliwości.

Przede wszystkim wskazać należy, że w polskim systemie prawnym, co wynika zarówno z przepisów prawa jak i z orzecnictwa sądowego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi określone skutki prawne, stanowi o tym art. 6 kodeksu cywilnego. Z powołanego przepisu wynika jedna z naczelnych zasad procesu sądowego polegająca na tym, że dowód wykazania prawdziwości określonego faktu obciąża tego, kto się na dany fakt powołuje dla uzasadnienia dochodzonego przed sądem prawa. Potwierdzeniem powyższej zasady jest również art. 232 kodeksu postępowania cywilnego zgodnie, z którym strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zauważyć też trzeba na możliwe odstępstwa od wyrażonej powyżej reguły ciężaru dowodu a mianowicie, iż fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną mogą być uznane za wystarczające do rozstrzygnięcia, gdy „przyznanie nie budzi wątpliwości” oraz uznane za ustalone na tej podstawie, że strona przeciwna nie wypowiedziała się na ich temat w związku z twierdzeniami strony powołującej konkretny fakt.

W okolicznościach niniejszej sprawy pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia ale także jednocześnie oświadczył, iż kwestionuje legitymację czynną powoda do występowania z przedmiotowym powództwem, bowiem należy wykazać, iż kredytodawcą w spornej umowie kredytu, której miał nie spłacić pozwany, był (...) Bank S.A. we W.. Tymczasem powodowy Fundusz powołuje się w tym zakresie na umowę przelewu wierzytelności, jaką zawarł z (...) Bankiem S. A. we W.. Wskazano, że nie jest wiadome, komu przysługuje owa wierzytelność bowiem wprawdzie z uzasadnienia pozwu można wywieść wniosek, iż (...) Bank S.A. stał się następcą prawnym pierwotnego kredytodawcy, to jednak strona powodowa nie przedstawiła na tę okoliczność miarodajnej dokumentacji, w tym odpisu z KRS-u i stosownego orzeczenia sądowego, ani tym bardziej nie dowodzi, na jakiej podstawie utrzymuje, iż akurat wierzytelność przysługująca L. Bankowi przeciwko pozwanemu została następnie przekazana bankowi (...). Ponadto wskazano, iż nie zostało to wykazane, a nawet jeśli ów dług został nabyty przez (...) Agricole, to w dalszej kolejności przejął go powodowy Fundusz, gdyż w dostępnej umowie przelewu wierzytelności jest mowa o ogólnie

opisywanych wierzytelnościach, brak jest natomiast listy konkretnych długów, jakie miałby zakupić Fundusz - w szczególności zaś z wymienieniem spornej wierzytelności, przysługującej przeciwko P. K. i opiewającej akurat na kwotę objętą żądaniem pozwu. Trudno więc ustalić, na jakiej w istocie podstawie prawnej i faktycznej powód opiera swoje roszczenie, skoro de facto nie potrafi nawet wykazać nabycia spornego długu oraz jego rozmiaru. Podniósł też, że powód w żaden sposób nie udowodnił, iż osoba, która podpisała w imieniu banku umowę kredytu gotówkowego była właściwie umocowana do zawarcia takiej umowy stanowiącej podstawę roszczenia powoda. Do takiej umowy powinno być obowiązkowo dołączone stosowne pełnomocnictwo oraz potwierdzony wydruk z KRS, co nie zostało uczynione, a powinno zostać bezspornie wykazane tym bardziej, iż w imieniu L. Banku występować miała osoba o danych personalnych K. P., będąca przedstawicielem spółki z o.o. (...) z siedzibą w W.; przy tej konfiguracji podmiotowa strona powodowa powinna bezwzględnie udowodnić, iż osoba ta była umocowana do zawarcia spornej umowy kredytu w imieniu spółki (...), a następnie że spółka ta mogła działać w tym zakresie z umocowania (...) Banku S.A. W związku z powyższym w pierwszej kolejności przedmiotem rozważań Sądu powinna być legitymacja czynna powoda.

Stosownie do art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa. Stosownie zaś do treści art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2013r. Nr 10, poz.65 ze zmianami) radca prawny ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis radcy prawnego, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie - również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) radca prawny stwierdza to w poświadczeniu. Dokumenty w takiej formie (z wyj. umowy z dnia 23 lutego 2011r. wydruku z (...), wezwania do zapłaty z 11.02.2015r. oraz zawiadomienia, oświadczenia) przedłożyła strona powodowa, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika- radcę prawnego.

W ocenie sądu strona powodowa nie wykazała istnienia wierzytelności wobec pozwanego i jej wysokości oraz nie udowodniła faktu nabycia wierzytelności w dochodzonym w sprawie zakresie. Podkreślić bowiem należy, iż uregulowany w art. 509 k.c. przelew wierzytelności należy do czynności prawnych rozporządzających, bowiem przenosi na nabywcę wierzytelność przysługującą zbywcy, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Podkreślić należy, że warunkiem skutecznej cesji wierzytelności jest istnienie tego prawa. Aby wierzytelność mogła być przedmiotem przelewu, musi być w dostateczny sposób zindywidualizowana poprzez dokładne określenie stosunku zobowiązaniowego, z którego wynika. Judykatura przyjęła, że oznaczenie wierzytelności to wskazanie stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Elementy te w momencie zawierania umowy przelewu powinny być oznaczone lub przynajmniej oznaczalne. Natomiast do chwili przejścia wierzytelności z majątku zbywcy do majątku nabywcy winno nastąpić dokładne sprecyzowanie pozostałych elementów stosunku zobowiązaniowego, w ramach którego istnieje zbywana wierzytelność (wyrok SN z dnia 11 maja 1999 r., III CKN 423/99, Biul. SN 2000/1/1).

W konsekwencji braku domniemań służących dokumentom urzędowym, ocena przedstawionych przez stronę powodową dokumentów, jako dokumentów prywatnych, zwalniała stronę pozwaną z konieczności przeprowadzenia dowodu negatywnego, tj. obalenia twierdzeń strony powodowej, wywodzonych przez nią z tych dokumentów. Podkreślić należy bowiem, iż, zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Stosownie zaś do art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, stąd też - co do zasady - w postępowaniu cywilnym to powód powinien udowodnić istnienie dochodzonej wierzytelności, okoliczności jej powstania oraz wysokość.

W ocenie Sądu całokształt materiału dowodowego sprawy, wszystkie dołączone do akt dokumenty, winny przesądzająco potwierdzać istnienie przelewanej wierzytelności, jak i sam fakt cesji. Strona powodowa jako dowód nabycia wierzytelności wobec pozwanego przedstawiła potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez jej profesjonalnego pełnomocnika umowę przelewu wierzytelności z dnia 19 grudnia 2014r. wraz z „częściową” treścią Załącznika nr 6. W dniu 19 grudnia 2014r. między powodowym Funduszem a (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.

zawarta została umowa przelewu wierzytelności, na podstawie której bank oświadczył, że przysługują mu pozbawione wad prawnych, niesporne i wymagalne wierzytelności pieniężne, szczególnie określone w Załączniku nr 5 do Umowy (sporządzonym w postaci plików zapisanych na płycie CD oraz w postaci (...) w formie papierowej), który stanowi integralną część Umowy. Pliki zapisane na płycie CD sporządzone zostaną według stanu na dzień 5 listopada 2014r. oraz dzień zawarcia Umowy. Lista papierowa zostanie sporządzona według stanu na dzień zawarcia Umowy. Przekazanie plików zapisanych na płycie CD oraz Wykazu Wierzytelności w formie papierowej nastąpi zgodnie z § 6 ust. 5 Umowy. Natomiast wierzytelności wynikają z tytułu czynności bankowych dokonywanych z osobami fizycznymi, a dłużnik nie dotrzymał warunków udzielenia kredytu/poręczenia, określonych w umowie (§ 2 ust.1 a i b Umowy). Zgodnie z ust.2 i 3 bank oświadczył, że przenosi na rzecz Funduszu Wierzytelności, wymienione w Załączniku nr 5 do Umowy, za cenę i na warunkach określonych w Umowie, a Fundusz oświadczył, że Wierzytelności te nabywa za cenę i na warunkach określonych w Umowie. Wraz z Wierzytelnościami określonymi w ust.1 i 2 na Fundusz przechodzą wszelkie związane z nimi prawa, w tym zwłaszcza roszczenia o dalsze należne odsetki. Natomiast zgodnie z ust. 5 tej Umowy Załącznik Nr 6 do Umowy t.j. Wykaz Wierzytelności, podpisany zostanie ze strony Banku przez ustanowionego w tym celu pełnomocnika. Udzielenie pełnomocnictwo stanowi załącznik Nr 1 do Umowy. Na k.23 (załącznika nr 6) znajduje się jedynie parafa a nie podpis, który wraz z pieczęcią banku znajduje się na ostatniej stronie wykazu k.24. Tym samym brak dokumentów wykazujących najpierw istnienie wierzytelności po stronie pierwotnego wierzyciela (takim dokumentem nie może być kopia wydruku z (...) k.25 i same twierdzenia dotyczące umocowania osoby zawierającej taką umowę w imieniu banku nie będąc jej pracownikiem) ale również skutecznego przelewu tej wierzytelności na rzecz powodowego Funduszu.

W doktrynie prawa procesowego, zgodnie z dominującym poglądem, nie budzi wątpliwości twierdzenie, że elementem konstytutywnym dla istnienia obydwu dokumentów (prywatnego i urzędowego), na gruncie prawidłowej wykładni przepisów kpc, jest podpis. Niektórzy komentatorzy uznają wszakże, że podpis decyduje jedynie o wartości dowodowej konkretnego dokumentu (np. W. B., T. E.). Niezależnie jednak od tego, który z powyższych poglądów uznać za bardziej przekonujący, w obydwu kluczowe znaczenie odgrywa podpis. W tym miejscu podkreślenia wymaga również fakt, że kodeks cywilny w swoim art. 60 przewiduje możliwość złożenia oświadczenia woli w formie elektronicznej, jednakże w kontekście istotnej w sprawie wartości dowodowej takiego oświadczenia, kluczowe znaczenie ma przepis art. 78 § 2 k.c., w myśl którego oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej. A zatem ustawodawca kieruje do przepisów o zwykłej formie pisemnej (art. 78 § 1 k.c.), gdzie sytuacja jest klarowna, tzn. jeżeli nie ma podpisu (w tym wypadku bezpiecznego podpisu elektronicznego), to takie oświadczenie woli posiada formę zwykłą, czyli tak jakby zostało złożone ustnie (lub też w sposób dorozumiany). Z przepisów powyższych wynika, że moc dowodową ma jedynie kserokopia dokumentu poświadczona za zgodność. W świetle przepisów kpc i orzecznictwa Sądu Najwyższego przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis (kserokopię), określa ustawa. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Mieści się ona w stosowanym w kpc pojęciu odpisu, (jako odwzorowanie oryginału), jednak poświadczenie jej zgodności z takim oryginałem mieści w sobie jednocześnie oświadczenie strony o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Zwykła odbitka ksero (to jest odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała (T. Żywnowski, Komentarz do art. 129 Kodeksu postępowania cywilnego, Wyd. LEX, 2011). Kserokopia dokumentu nie poświadczona za zgodność z oryginałem w sposób wskazany art. 129 § 2 kpc, nie ma zatem mocy dowodowej i nie może stanowić podstawy do dokonywania ustaleń faktycznych. Zgodnie z wyrokiem SN z dnia 3 października 2008 r. (I CSK 62/08, nie publ.) z art. 129 kpc wynika, że jeżeli strona powołuje się w pozwie na dowód z dokumentu musi się liczyć z tym, że będzie obowiązana złożyć w Sądzie oryginał dokumentu i to nie tylko wtedy, gdy nie złożyła jego odpisu, ale także wtedy, gdy jego odpis był załącznikiem pisma. Obowiązek ten powstaje z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną żądania złożenia dokumentu w oryginale (lub zakwestionowania tego złożonego). Obowiązek ten może powstać także w wyniku zarządzenia Sądu (art. 248 § 1 kpc). W ocenie sądu strona powodowa nie złożyła więc dokumentów jednoznacznie potwierdzających nabycie wierzytelność przypadającej jej od pozwanego. Nadto dowodem na to nie mógł być na pewno „wykaz tych wierzytelności”, z którego wynikać miała wysokość zadłużenia pozwanego. Co bardzo istotne dokument ten w efekcie nie mógł zostać uznany za dokument,

który z mocy art. 244 § kpc mógłby korzystać z domniemania, że jego treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym (domniemania zgodności z prawdą). Dokument ten mógł korzystać co najwyżej z domniemania autentyczności właściwego dla dokumentu prywatnego. W myśl art. 245 kpc dokument prywatny stanowi zaś jedynie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Z przepisu tego wynika domniemanie, że oświadczenie (woli lub wiedzy) zawarte w dokumencie prywatnym pochodzi od osoby, która ten dokument podpisała. Wobec zakwestionowania mocy materialnej tego dokumentu przez pozwanego, obowiązkiem strony powodowej było wykazanie nabytej kwoty wierzytelności i jej wysokości. Złożenie przez powoda jedynie załącznika do umowy, nie posiadającego mocy dowodowej dokumentu urzędowego, nie pozwalało na uznanie twierdzeń strony powodowej za udowodnione.

W ocenie sądu nieuzasadnione byłoby takie stanowisko, iż sąd powinien wnioskować zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i na podstawie przedstawionych dokumentów przesądzić, dokonując zgodnej ze stanowiskiem strony powodowej ich oceny, o roszczeniu przysługującym powodowi w stosunku do pozwanego. Z dokumentów tych takie wnioski nie wynikają, strona powodowa winna przejście na nią wierzytelności udowodnić, a tego nie uczyniła. Oceniając dowody, także w tym kontekście, pamiętać trzeba przez cały czas, że strona powodowa występowała w sprawie jako profesjonalista, zresztą nie tylko na rynku finansowym sensu largo, ale wręcz na wąskim rynku obrotu wierzytelnościami. Od takiego podmiotu z pewnością wymagać można znacznie większej staranności i rzetelności.

Podsumowując stwierdzić należy, że strona powodowa pozostawała w błędnym przekonaniu, że przedstawione przez nią środki dowodowe były przy prezentowanym przez pozwanego stanowisku wystarczającymi dla wykazania, że przysługuje jej dochodzona pozwem wierzytelność. W takim stanie rzeczy zbędne było odnoszenie się do zarzutu przedawnienia, którego ocena z uwagi na powyższe rozważania stała się bezprzedmiotowa. Podstawą do oceny tego zarzutu byłoby przesądzenie istnienia legitymacji procesowej czynnej po stronie powodowego Funduszu. Przyjmując za podstawę rozstrzygnięcia powyższe ustalenia sąd oddalił powództwo, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje uzasadnienie w przepisach art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, przy czym do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się jego wynagrodzenie i wydatki, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. W rozpoznawanej sprawie stroną wygrywającą jest pozwany. Uwzględniając powyższe Sąd w pkt II sentencji wyroku zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 772 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, która stanowi wynagrodzenie adwokata (w wysokości określonej na podstawie § 6 pkt 3 w zw. z § 2 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 461) oraz opłat skarbowych od pełnomocnictw w kwocie 34 zł.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 1662/15 upr

Zarządzenia:

Dnia 09 kwietnia 2018 r.

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pełnomocnikom stron
3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni.

SSR Anita Wolska